

АНАЛІТИЧНА ДОВІДКА

Про наслідки порушення процесів прогнозування та планування, як факторів, що призводять до кризових явищ у соціально-економічному та суспільно-політичному житті в державі

ВСТУП

Кожного року перед місцевими (обласними, районними, районними в містах) державними адміністраціями постає питання щодо покращення економічного та соціального становища громадян та адміністративно-територіальних одиниць.

Місцеві, регіональні економіки є базовим ресурсом, який має працювати на покращення добробуту громадян. В районах, містах, селах, селищах (адміністративно-територіальних одиницях) розташовані підприємства, які постійно виробляють різні товари та надають різноманітні послуги. Цим самим кожен суб'єкт підприємницької діяльності щоденно приймає участь у створенні доданої вартості та у виробництві національного валового продукту.

В зв'язку з тим, що кількість вироблених товарів та послуг зростає кожного дня, щодня повинна збільшуватись грошова маса, завдяки якій буде існувати можливість проводити обмін нових вироблених товарів та послуг на інші. Проте місцеві державні адміністрації не мають можливості вводити в обіг додаткову грошову масу або регіональні валюти, грошова кількість яких буде дорівнювати вартості нових створених товарів та послуг поділену на швидкість обертання, як це викладено у грошовій теорії.

Згідно з п. 2 ст. 7 Закону України «Про Національний банк» від 20.05.1999 № 679-XIV **Національний банк монопольно здійснює емісію національної валюти України та організує готівковий грошовий обіг.**

Проте **на місцеві державні адміністрації, як складові частини формування цілісної державної системи, покладено функції складання прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку, галузей економіки та адміністративно-територіальних одиниць.**

АНАЛІЗ ЗАКОНОДАВСТВА

З метою формування цілісної системи прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку України, окремих галузей економіки та окремих адміністративно-територіальних одиниць, як складової частини загальної системи державного регулювання економічного і соціального розвитку держави, прийнято Закон України «**Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України**» від 23.03.2000 № 1602-III.

Відповідно до ст. 9 Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» **в Автономній Республіці Крим, областях, районах та містах України розробляються прогнози економічного і соціального розвитку на середньостроковий період та програми економічного і соціального розвитку на короткостроковий період.**

Відповідно до ст. 7 Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» **показники прогнозу економічного і соціального розвитку України на короткостроковий період використовуються для розроблення державних цільових програм та для оцінки надходжень і формування показників Державного бюджету України.**

З метою формування цілісної системи прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку України, окремих галузей економіки та адміністративно-територіальних одиниць, забезпечення складання проекту державного

бюджету на відповідний бюджетний період та на виконання Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» і Бюджетного кодексу України постановою Кабінету Міністрів України «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету» від 26 квітня 2003 р. № 621 затверджено Порядок розроблення проектів прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та державного бюджету.

Відповідно до ст. 21 Бюджетного кодексу України від 08.07.2010 № 2456-VI **центральною владою, що забезпечує формування державної бюджетної політики, за участю центрального органу виконавчої влади з питань економічної політики, Національного банку України, а також головних розпорядників коштів державного бюджету складає прогноз Державного бюджету України на наступні за плановим два бюджетні періоди, який ґрунтується на щорічному посланні Президента України до Верховної Ради України про внутрішнє і зовнішнє становище України, Програмі діяльності Кабінету Міністрів України, прогнозних та програмних документах економічного та соціального розвитку, державних цільових програмах.**

Згідно з п. 63 Порядку, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 р. № 621 **місцеві державні адміністрації у двомісячний строк після схвалення прогнозу економічного і соціального розвитку України на середньостроковий період розробляють прогноз економічного і соціального розвитку областей, районів на середньостроковий період.**

Відповідно до ст. 10 Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» **у прогнозі економічного і соціального розвитку Автономної Республіки Крим, області, району, міста на середньостроковий період повинно бути відображено: аналіз соціально-економічного розвитку відповідної адміністративно-територіальної одиниці за попередній період та характеристика головних проблем розвитку її економіки та соціальної сфери.**

Згідно з ст. 2 Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» від 05.10.2000 р. № 2017-III **державні соціальні стандарти і нормативи встановлюються з метою: визначення механізму реалізації соціальних прав та державних соціальних гарантій громадян, визначених Конституцією України; визначення пріоритетів державної соціальної політики щодо забезпечення потреб людини в матеріальних благах і послугах та фінансових ресурсів для їх реалізації; визначення та обґрунтування розмірів видатків місцевих бюджетів, соціальних фондів на соціальний захист і забезпечення населення та утримання соціальної сфери. Державні соціальні стандарти обов'язково враховуються при розробці програм економічного і соціального розвитку.**

Згідно з ст. 1 Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії»:

державні соціальні стандарти – це встановлені законами, іншими нормативно-правовими актами соціальні норми і нормативи або їх комплекс, на базі яких визначаються рівні основних державних соціальних гарантій;

державні соціальні гарантії – це встановлені законами мінімальні розміри оплати праці, доходів громадян, пенсійного забезпечення, соціальної допомоги, розміри інших видів соціальних виплат, встановлені законами та іншими нормативно-правовими актами, які забезпечують рівень життя не нижчий від прожиткового мінімуму;

соціальні норми і нормативи – це показники необхідного споживання продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг та забезпечення освітніми, медичними, житлово-комунальними, соціально-культурними послугами.

Соціальні норми та нормативи, тобто державні соціальні стандарти, щодо показників необхідного споживання продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг затверджені Постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження наборів продуктів харчування, наборів непродовольчих товарів та наборів послуг для основних соціальних і

демографічних груп населення» від 14 квітня 2000 р. № 656. Зазначена **Постанова** відповідно до ст. 7 Закону України «Про прожитковий мінімум» **затверджує набори продуктів харчування, набори непродовольчих товарів та набори послуг для основних соціальних і демографічних груп населення, які враховуються для визначення прожиткового мінімуму**, згідно з Наказом Мінсоцполітики України, Мінекономіки України, Держкомстату України «Про затвердження Методики визначення прожиткового мінімуму на одну особу та для осіб, які відносяться до основних соціальних і демографічних груп населення» від 17.05.2000 № 109/95/157.

Повний перелік державних соціальних стандартів міститься у Звіті Міністерства соціальної політики України про стан розробки, затвердження та запровадження державних соціальних стандартів та нормативів (41 аркуш).

Виходячи із обов'язковості врахування державних соціальних стандартів при розробці програм економічного та соціального розвитку, а також аналізу соціально-економічного розвитку адміністративно-територіальної одиниці та характеристик головних проблем розвитку її економіки та соціальної сфери, **місцеві державні адміністрації зобов'язані проводити аналіз та враховувати всю інформацію стосовно місцевого рівня забезпеченості та відповідності державних соціальних стандартів на підконтрольних територіях.**

Необхідно зауважити, що прогнози економічного та соціального розвитку, програми економічного та соціального розвитку, прогнози місцевого бюджету та місцевий бюджет це різні документи, порядок складання, розгляду, затвердження та виконання яких регулюється різними нормативно-правовими актами. В зв'язку з цим, як на місцевому рівні, так і на державному, головними виконавцями та координаторами процесів підготовки, розгляду та затвердження є різні структурні підрозділи, у тому числі місцевих державних адміністрацій.

Так загальний порядок **розроблення, затвердження та виконання зазначених прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку** встановлюється Законом України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України». А головним виконавцем та координатором є Міністерство економічного розвитку і торгівлі згідно з постановою Кабінету Міністрів України «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету». Таким чином, **на місцевому рівні головними виконавцями та координаторами процесів прогнозування та планування є управління або відділи економіки** (відповідно до положень про них).

Відносини, що виникають у процесі **складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання та контролю за дотриманням бюджетного законодавства** регулюються Бюджетним кодексом України. Головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної фінансової та бюджетної політики є Міністерство фінансів України згідно з Указом Президента України «Про Положення про Міністерство фінансів України» від 8 квітня 2011 року № 446/2011. Таким чином, **на місцевому рівні головними виконавцями та координаторами процесів фінансової та бюджетної політики є фінансові управління або відділи** (відповідно до положень про них).

Прогнозні та програмні документи економічного та соціального розвитку є підґрунтям на основі якого складається прогноз місцевого бюджету на наступні за плановим два бюджетні періоди, який подається до відповідних місцевих рад разом з проектом рішення про місцевий бюджет. **Показники проекту місцевого бюджету на бюджетний період, що настає за плановим, ґрунтуються на індикативних прогнозних показниках місцевого бюджету на наступні за плановим два бюджетні періоди**, відповідно до ст. 21 Бюджетного кодексу України.

Таким чином неприпустимо порушувати вимоги чинного законодавства та керуватися іншими міркуваннями ніж ті, які затверджені методиками, інструкціями та нормативно-правовими актами. Вони спрямовані на досягнення однієї мети, проте прогнози та плани

спрямовані на передбачення майбутніх показників, а бюджетний процес спрямований на забезпечення виконання запланованих прогнозних показників відповідно до державних соціальних стандартів.

Згідно з ст. 23 Закону України «Про прожитковий мінімум» **держава здійснює фінансову підтримку місцевого самоврядування з метою забезпечення надання державних соціальних гарантій** на основі нормативів витрат (фінансування).

Відповідно до ст. 18 Закону України «Про прожитковий мінімум» **органи місцевого самоврядування при розробці та реалізації місцевих соціально-економічних програм можуть передбачати додаткові соціальні гарантії** за рахунок коштів місцевих бюджетів.

Таким чином забезпечується принцип самостійності, за яким Державний бюджет України та місцеві бюджети є самостійними відповідно до п. 3, ч.1, ст. 7 Бюджетного кодексу України.

ІНДИКАТИВИ, МОДЕЛЮВАННЯ, ПРИПУЩЕННЯ, АНАЛОГІЇ, ПОРІВНЯННЯ

Як вже зазначалось раніше, припустимо, що на початок року в цілому в державі існує певна кількість підприємств, з певною потужністю виробництва, - сфера виробництва; існує певна кількість установ, які надають послуги, - сфера послуг; та існує відповідна кількість населення, - сфера споживання. Для того, щоб відбувався обмін товарами та послугами необхідна певна кількість грошових одиниць.

В процесі виробництва кількість вироблених товарів з часом зростає, при продажі товарів до їх вартості додаються податок на додану вартість, додається ціна послуг посередників, банківські відсотки та інше; також при зростанні кількості населення зростає попит на послуги. Таким чином для того, щоб існувала можливість в подальшому виробляти, збувати та споживати нові товари та послуги кількість грошей в обігу повинна також збільшуватись.

Якщо не прогнозувати підвищення соціальних стандартів, об'єктивного підвищення цін, підвищення попиту на послуги та підвищення обсягів виробництва, які в свою чергу забезпечують збільшення надходжень до бюджетів всіх рівнів у майбутніх періодах, то буде відбуватися спад виробництва, скорочення населення, погіршення соціально-економічного стану, що з часом знаходить свій вираз у суспільно-політичній кризі.

Саме для того, щоб такого не відбувалося, питання прогнозування, планування та складання бюджетів на законодавчому рівні відповідно врегульовані. Це надає можливість передбачати зростання надходжень у майбутніх періодах у разі збільшення видатків в попередньому періоді за рахунок державних дотацій та субвенцій. **Нерозуміння, порушення, несумлінне або не якісне складання прогнозів та програм соціально-економічного розвитку, а також не проведення аналізу головних проблем в соціальній сфері на місцях призводить до кризових явищ в країні.**

Як є фактично.

При складанні прогнозів та програм економічного та соціального розвитку територій **замість врахування державних соціальних стандартів, а також фактичних та прогнозних цін, що склалися на момент планування, з урахуванням офіційно запланованого рівня інфляції та іншого, використовуються державні гарантії** на поточний період або на наступний рік (встановлені законами України про державний бюджет), **що є підміною уявлень про прогнозування і планування економічного (вартісного) розвитку регіону у майбутньому та плануванням і виконанням бюджету.**

Як повинно бути.

Прогноз економічного і соціального розвитку є засобом обґрунтування вибору тієї чи іншої стратегії та прийняття конкретних рішень державними органами, органами місцевого самоврядування щодо регулювання соціально-економічних процесів. Прогноз залежить від

великої кількості факторів. В першу чергу, від ступеню справдження припущень: зовнішніх та внутрішніх.

При складанні прогнозів та програм економічного і соціального розвитку адміністративно-територіальної одиниці повинні обов'язково враховуватись державні соціальні стандарти, в яких зафіксовані показники необхідного споживання продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг та забезпечення освітніми, медичними, житлово-комунальними, соціально-культурними послугами тощо.

В результаті аналізу та порівняння встановлених державних соціальних стандартів з фактичним їх забезпеченням відповідної території визначаються характеристики головних проблем розвитку економіки та соціальної сфери адміністративно-територіальної одиниці.

Інформація про головні проблеми (незабезпеченість тими чи іншими державними соціальними стандартами), що визначені місцевою державною адміністрацією, повинна використовуватись місцевими виробниками товарів та послуг для розробки власних програм розвитку, складання бізнес планів, створення робочих місць, залучення інвестицій. Саме цей механізм надає можливість передбачити збільшення податкових надходжень до бюджетів всіх рівнів та передбачити можливості постійного підвищення державних соціальних стандартів за рахунок збільшення надходжень майбутніх періодів.

З метою визначення вартісних величин та вартісного рівня залучення додаткових коштів, в тому числі з державного бюджету, для забезпечення підвищення рівня державних соціальних гарантій необхідно натуральні та кількісні показники, встановлені державними соціальними стандартами, перемножувати на фактичні середні споживчі ціни, що склалися на відповідній території. Крім цього, необхідно враховувати велику кількість інших факторів, що роблять прогноз більш ефективним, об'єктивним та справжнім.

НАСЛІДКИ

Рада голів державних адміністрацій провела аналіз врахування місцевими державними адміністраціями державних соціальних стандартів. Аналіз виявив, що більшість місцевих державних адміністрацій з тих чи інших причин не володіє інформацією про повний перелік державних соціальних стандартів, а при розробці місцевих прогнозів та програм економічного і соціального розвитку територій враховують лише державні соціальні гарантії, **а не державні соціальні стандарти**, як цього вимагає чинне законодавство України.

Слід звернути увагу, що згідно з ст. 6 Закону України «Про прожитковий мінімум» прожитковий мінімум є базовим державним соціальним стандартом, на основі якого визначаються державні соціальні гарантії та стандарти у сферах доходів населення, житлово-комунального, побутового, соціально-культурного обслуговування, охорони здоров'я та освіти.

Неврахування на районному рівні нормативів, що наведені у постанові Кабінету Міністрів України «Про затвердження наборів продуктів харчування, наборів непродовольчих товарів та наборів послуг для основних соціальних і демографічних груп населення» від 14 квітня 2000 р. № 656, відповідно до якої визначається прожитковий мінімум, прямим чином впливає, як на рівень державної допомоги різним соціально-демографічним групам населення, так і на рівень оплати праці самих державних службовців.

Неврахування всіх державних соціальних стандартів на місцевому рівні в певний час та в повному обсязі призводить до порушення принципу цілісності, який забезпечується розробленням взаємоузгоджених прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку України, окремих галузей економіки та окремих адміністративно-територіальних одиниць.

Неврахування характеристик головних проблем розвитку місцевої економіки та соціальної сфери на основі державних соціальних стандартів в прогнозах економічного і соціального розвитку районів на наступні за плановим два бюджетні періоди не надає об'єктивної інформації центральним органам виконавчої влади, відповідальним за

формування та реалізацію державної бюджетної політики щодо збільшення фінансування за рахунок збільшення грошової маси, відповідно збільшенню товарної. Неврахування створює на державному рівні хибне враження про вирішення всіх соціально-економічних проблем, тому що «сигнальні» показники від базових ресурсних центрів, тобто від районних державних адміністрацій не надходять, відсутні або викривлені. Це **призводить до порушення принципу об'єктивності**, який полягає в тому, що **прогнози та програмні документи економічного і соціального розвитку розробляються на основі даних органів державної статистики, центральних органів виконавчої влади, що забезпечують формування та реалізують державну політику у сфері економічного і соціального розвитку, інших центральних і місцевих органів виконавчої влади.**

Крім цього, неврахування державних соціальних стандартів не надає суб'єктам підприємницької діяльності інформації для об'єктивного розроблення власних прогнозів, планів, бізнес-планів та інших документів згідно з ст. 4 Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України».

В результаті необ'єктивної інформації, в тому числі від місцевих державних адміністрацій, відбувається уповільнення темпів економічного розвитку підприємств, територій, держави в цілому; виробники не отримують інформації про необхідні напрями розвитку підприємств; працівники втрачають стимули до сумлінної праці; надходження до бюджетів всіх рівнів зменшується; виникає дефіцит грошових коштів в державі, необхідних для забезпечення державних гарантій, стандартів та нормативів.

Використання при складанні, розгляді, затвердженні, виконанні прогнозів застарілих необ'єктивних показників минулих періодів, а також офіційних державних гарантій на поточний рік, замість затверджених державних соціальних стандартів та нормативів з врахуванням збільшення їх грошової вартості з об'єктивних причин у майбутньому, призводить до порушення принципів цілісності, об'єктивності, науковості, самостійності, рівності, дотримання загальнодержавних інтересів, що в свою чергу призводить до кризових явищ в економіці України, уповільнення темпів розвитку галузей економіки та негативних змін в соціальній сфері. Це в свою чергу вже призвело до негативних суспільно-політичних наслідків які переросли у масові громадські протести, а інколи у громадський спротив та в акції громадянської непокори.

ЗАХОДИ

З метою виправлення ситуації, яка склалася з прогнозуванням та розробленням програм економічного і соціального розвитку адміністративно-територіальних одиниць, необхідно:

1. Провести аналіз та корегування затверджених прогнозів та програм економічного і соціального розвитку з метою виправлення необ'єктивної інформації.

2. При розробленні прогнозів та програм економічного і соціального розвитку під час аналізу соціально-економічного розвитку відповідної адміністративно-територіальної одиниці за попередній період та характеристики головних проблем розвитку її економіки та соціальної сфери обов'язково враховувати всі затверджені соціальні стандарти на нормативи, а також план заходів згідно з Главою 2 Закону України «Про місцеві державні адміністрації».

3. При складанні, розгляді, затвердженні, виконанні бюджетів, звітуванні про їх виконання та при контролі за дотриманням бюджетного законодавства обов'язково враховувати та проводити аналіз збільшення надходжень до доходної частини місцевого та державного бюджетів у майбутньому у зв'язку зі збільшенням вартісного рівня державних гарантій, а також у зв'язку зі збільшенням надходжень з державного бюджету у вигляді трансфертів, дотацій, асигнувань, що в свою чергу позитивно впливає на купівельну спроможність громадян, збільшення обсягів замовлень та обсягів виробництва підприємств, збільшення податкових надходжень до місцевого та державного бюджетів у наступних періодах. Саме для цього передбачено планування на два наступні роки після планового.

4. У разі виявлення неможливості виконання законодавчо встановлених норм та принципів, користуватися законодавчою ініціативою, надавати пропозиції та зауваження з метою внесення змін до чинного законодавства, спрямованого на дотримання конституційних та інших, законодавчо встановлених, принципів та прав громадян, адміністративно-територіальних одиниць та держави в цілому.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Згідно з ст. 49 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», ст. 19 Закону «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», ст. 121 Бюджетного Кодексу України, Розділу 7 Стратегії національної безпеки України «Україна у світі, що змінюється» за порушення законодавства посадові особи, з вини яких допущено порушення законодавства, несуть персональну, цивільну, дисциплінарну, адміністративну або кримінальну відповідальність згідно з законом.

Перелік нормативно правових актів які повинні враховуватись під час розробки прогнозів та проектів програм економічного та соціального розвитку територій:

1. [Конституція України](#)
Верховна Рада України; Конституція, Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР
2. [Про місцеві державні адміністрації](#)
Верховна Рада України; Закон від 09.04.1999 № 586-XIV
3. [Про місцеве самоврядування в Україні](#)
Верховна Рада України; Закон від 21.05.1997 № 280/97-ВР
4. [Про державну службу](#)
Верховна Рада України; Закон від 17.11.2011 № 4050-VI
5. [Про Стратегію національної безпеки України](#)
Президент України; Указ, Стратегія від 12.02.2007 № 105/2007
6. [Про Стратегію економічного та соціального розвитку України "Шляхом європейської інтеграції" на 2004-2015 роки](#)
Президент України; Указ від 28.04.2004 № 493/2004
7. [Програма економічних реформ на 2010-2014 роки "Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава"](#)
Президент України; Програма від 02.06.2010
8. [Про Національний план дій на 2012 рік щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010-2014 роки "Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава"](#)
Президент України; Указ, План від 12.03.2012 № 187/2012
9. [ПРО ВНУТРІШНЄ ТА ЗОВНІШНЄ СТАНОВИЩЕ УКРАЇНИ В 2013 РОЦІ](#)
Щорічне Послання Президента України до Верховної Ради України
10. [Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії](#)
Верховна Рада України; Закон від 05.10.2000 № 2017-III
11. [Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України](#)
Верховна Рада України; Закон від 23.03.2000 № 1602-III
12. [Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проекту державного бюджету](#)
Кабінет Міністрів України; Постанова, Порядок, Перелік від 26.04.2003 № 621
13. [Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 р. N 621](#)
Кабінет Міністрів України; Постанова, Порядок, Перелік від 29.06.2011 № 702

14. [Про схвалення Концепції вдосконалення системи прогнозних і програмних документів з питань соціально-економічного розвитку України](#)
Кабінет Міністрів України; Розпорядження, Концепція від 04.10.2006 № 504-р
15. [Про прожитковий мінімум](#)
Верховна Рада України; Закон від 15.07.1999 № 966-XIV
16. [Про затвердження наборів продуктів харчування, наборів непродовольчих товарів та наборів послуг для основних соціальних і демографічних груп населення](#)
Кабінет Міністрів України; Постанова від 14.04.2000 № 656
17. [Про затвердження Методики визначення прожиткового мінімуму на одну особу та для осіб, які відносяться до основних соціальних і демографічних груп населення](#)
Мінпраці України, Мінекономіки, Держкомстат України; Наказ, Методика від 17.05.2000 № 109/95/157
18. [Про внесення змін до Методики визначення прожиткового мінімуму на одну особу та для осіб, які відносяться до основних соціальних і демографічних груп населення](#)
Мінпраці України, Мінекономіки (з 2005 р.), Держкомстат України; Наказ від 11.10.2005 № 317/333/301
19. [Про засади внутрішньої і зовнішньої політики](#)
Верховна Рада України; Закон від 01.07.2010 № 2411-VI
20. [Про схвалення основних прогнозних макропоказників економічного і соціального розвитку України на 2014 рік](#)
Кабінет Міністрів України; Постанова від 18.12.2013 № 978
21. [Про схвалення проекту Основних напрямів бюджетної політики на 2014 рік](#)
Кабінет Міністрів України; Розпорядження від 27.03.2013 № 213-р
22. [Про державні цільові програми](#)
Верховна Рада України; Закон від 18.03.2004 № 1621-IV
23. [Про затвердження Державної програми активізації розвитку економіки на 2013-2014 роки](#)
Кабінет Міністрів України; Постанова, Програма, План [...] від 27.02.2013 № 187
24. [Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2015 року](#)
Кабінет Міністрів України; Постанова, Стратегія від 21.07.2006 № 1001
25. [Про стимулювання розвитку регіонів](#)
Верховна Рада України; Закон від 08.09.2005 № 2850-IV
26. [Про затвердження Порядку підготовки, укладення та виконання угоди щодо регіонального розвитку і відповідної типової угоди](#)
Кабінет Міністрів України; Постанова, Порядок, Форма типового документа [...] від 25.05.2007 № 751
27. [Про затвердження Порядку здійснення моніторингу соціально-економічних показників розвитку регіонів, районів та міст обласного, республіканського в Автономній Республіці Крим значення для визнання територій депресивними](#)
Кабінет Міністрів України; Постанова, Порядок, Перелік від 02.03.2010 № 235
28. [Про державно-приватне партнерство](#)
Верховна Рада України; Закон від 01.07.2010 № 2404-VI
29. [Про інвестиційну діяльність](#)
Верховна Рада України; Закон від 18.09.1991 № 1560-XII
30. [Про режим іноземного інвестування](#)
Верховна Рада України; Закон від 19.03.1996 № 93/96-ВР
31. [Про зовнішньоекономічну діяльність](#)
Верховна Рада УРСР; Закон від 16.04.1991 № 959-XII
32. [Про затвердження Порядку розроблення та виконання державних цільових програм](#)
Кабінет Міністрів України; Постанова, Порядок, Форма типового документа [...] від 31.01.2007 № 106

33. [Про затвердження Порядку формування та виконання регіональної програми і проекту інформатизації](#)
Кабінет Міністрів України; Постанова, Порядок від 12.04.2000 № 644
34. [Про затвердження форми проектної \(інвестиційної\) пропозиції, на основі якої готується інвестиційний проект, для розроблення якого може надаватися державна підтримка, Порядку розроблення та форми інвестиційного проекту, для реалізації якого може надаватися державна підтримка](#)
Мінекономрозвитку України; Наказ, Форма, Порядок [...] від 19.06.2012 № 724
35. [Про затвердження Порядку розроблення, моніторингу та оцінки результатів реалізації Державної стратегії регіонального розвитку](#)
Кабінет Міністрів України; Постанова, Порядок від 16.11.2011 № 1189
36. [Про затвердження Порядку розроблення, проведення моніторингу та оцінки реалізації регіональних стратегій розвитку](#)
Кабінет Міністрів України; Постанова, Порядок, Перелік [...] від 16.11.2011 № 1186
37. [Про запровадження проведення оцінки результатів діяльності Ради міністрів Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій](#)
Кабінет Міністрів України; Постанова, Порядок, Методика [...] від 09.06.2011 № 650
38. [Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим](#)
Верховна Рада України; Закон від 16.06.2011 № 3530-VI
39. [Про затвердження Загальнодержавної програми розвитку малих міст](#)
Верховна Рада України; Закон, Програма, Перелік від 04.03.2004 № 1580-IV
40. [Бюджетний кодекс України](#)
Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від 08.07.2010 № 2456-VI
41. [Про затвердження Нормативів вартості створення одного робочого місця у різних галузях економіки](#)
Держбуд України (з 2002р.); Наказ від 19.07.2002 № 13
42. [Про упорядкування структури та умов оплати праці працівників апарату органів виконавчої влади, органів прокуратури, судів та інших органів](#)
Кабінет Міністрів України; Постанова, Перелік, Схема від 09.03.2006 № 268
43. [Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери](#)
Кабінет Міністрів України; Постанова, Ставки від 30.08.2002 № 1298
44. [Про затвердження рекомендаційних переліків структурних підрозділів обласної, Київської та Севастопольської міської, районної, районної в м. Києві та Севастополі державних адміністрацій](#)
Кабінет Міністрів України; Постанова, Перелік від 18.04.2012 № 606
45. [Про упорядкування структури апарату центральних органів виконавчої влади, їх територіальних підрозділів та місцевих державних адміністрацій](#)
Кабінет Міністрів України; Постанова від 12.03.2005 № 179
46. [Про Національний банк України](#)
Верховна Рада України; Закон від 20.05.1999 № 679-XIV
47. [ДЕРЖАВНИЙ КЛАСИФІКАТОР СОЦІАЛЬНИХ СТАНДАРТІВ І НОРМАТИВІВ](#)
Міністерство праці та соціальної політики України; Наказ від 17 червня 2002 р. № 293
48. [Звіт Міністерства соціальної політики України про стан розробки, затвердження та запровадження державних соціальних стандартів та нормативів станом на 01.08.2013 року.](#)